

Viktor Hugo

HERNANI

KASTÍLSKA ČEŠŤ

Veršovaná dráma v 5. dejstvách

Preložila M. Rázusová-Martáková

Réžia Pavol Haspra

Výtvarník M. Kravjanský, posl. VŠMU a. h.

Asistent rézie: Juraj Mlynár. Inšpicient: Lýdia Oľšanská. Kostýmy vyhotovili krajčírsko dielne KDN pod vedením J. Chovanca a A. Bratovej a KZZ Obnova „Vkus“, Nitra, č. 5014 pod vedením J. Kováča. Sepká: A. Vajsová. Svetlá: V. Bučko a B. Šiška. Scénu vyhotovili stolárske dielne KDN pod vedením J. Gálu. Technické vedenie: L. Daniš.

Osoby a obsadenie

Hernani — — — — —	Anton Korenči
Don Carlos — — — — —	Oto Krivánek
Don Ruy Gomez De Silva — — — — —	Dušan Blaškovič
Doňa Sol De Silva — — — — —	Oľga Rúfusová
Vojvoda z Lutzelburgu — — — — —	Gustáv Trnka
Don Sancho — — — — —	Jozef Dóci
Don Matias — — — — —	Juraj Mlynár
Don Ricardo — — — — —	Ondrej Nemčok Ján Kováčik
Don Francisco — — — — —	Dušan Králik
Don Juan De Haro — — — — —	Mikuláš Franko
Don Gil Tellez Giron — — — — —	Michal Kožuch
Kráľ český — — — — —	J. Kuselica Ondrej Rajniak
Guzman de Lara — — — — —	Milan Ferko
Doňa Jozefa Duarte — — — — —	Elena Šoltésová
I. sprisahaneč — — — — —	František Laca
Vojvoda Bavorský — — — — —	Oskár Krásnohorský
Vojvoda z Hohenburgu — — — — —	Albín Trnka
Don Garci Suarez — — — — —	Vojtech Škoda
Sprisahanci Ligy sväto-svätej, Nemci, Španieli, horali, veľmoži, vojaci, pážatá, sluhovia, dámy a ľud	Eliška Kováčiková, 43 Magda Paveleková, 78 Jiřina Housková, 28 Margita Zemlová, 114 Soňa Polóniová, 86 Eva Latkóczyová, 58 a pomocný súbor KDN.

Španielsko — 1519.

Premiéra 9. júna 1956.

Slovo k dnešnej hre ...

Nebolo ľahké postihnúť ideovú podstatu Hugovho Hernaniho. Ci azda preto, že niet v ňom ani zbla osožného pre našu súčasnosť? Nie, rozhodne nie! Kým napríklad niektoré naše súčasné hry z posledných povojnových rokov z nedostatku umeleckého majstrovstva ideu podávali po lopate, núkali ju rečnícky, bezočivo na povrchu textu — teda neumelecky, zatiaľ najväčšia sila klasických autorov je práve v tom, ako vedia svoj myšlienkový zámer zahaliť do umeleckého šatu, nenápadne, nevťieravo ho podávať skrz umelecký obraz a tým práve neobyčajne účinne. V takýto šat obliekal svoje myšlienky aj V. Hugo.

Nebolo možné obísť odhalenie myšlienkového podstaty Hernaniho. Nielen preto, že ona zdôvodňuje jeho zaradenie do repertoáru, ale zároveň je podkladom pre každý režijný zámer, pre každé pochopenie hereckej postavy, je v konečnom výsledku ohnivom z refaze celého nášho divadelného snaženia. Spoločne sme poodkrývali všetky záhyby krásnej veršovanej drámy, bohatstvo Hugových bojovných myšlienok, súvis jeho pohnútok s francúzskym 19. storočím, so španielskym rokom 1519, a najmä pochopili sme dosah týchto myšlienok pre dnešný život.

Možno, že sa v našej súčasnosti stal takýto prípad:

Riaditeľ Podniku veľmi milo a nenápadne naznačil svojej Účtovníčke, aby sa s ním išla zabaviť na Buganku, do vinárne otvorenej dlho do rána. Mala svojho chlapca, čistučkú lásku k nemu, — odmietla. Riaditeľ zanevrel. V druhom dejstve Riaditeľ Podniku dôrazne požiadal Účtovníčku, aby s ním išla tancovať. Ona váhala, zo strachu dlhšie mlčala, ale predsa odmietla druhý raz. Veľmi milý Riaditeľ začal byť miestami nenápadne nemilý, nemiestne preháňal Účtovníčku, váfal na ňu nadmierne veľa práce, kritizoval ju verejne. V treťom dejstve v deň jeho narodenín bol opäť milý k Účtovníčke a veľmi jemne jej rozkázal, aby išla s ním na maškarný ples do Piešťan (odvezú sa podnikovým tatraplánom). Z veľkej obavy o svoje miesto Účtovníčka, alebo povolila a on tak pošliapal jej česť, alebo nepovolila a on ju vyhodil z Podniku.

Inokedy ten istý Riaditeľ opäť nenápadne naznačil svojmu hlavnému Skladníkovi, aby sa rozdelili o cement a železné traverzy, o ktorých len oni dvaja vedia, na ktoré už dávno zabudla Hlavná správa a ktoré sú potrebné na stavbu vilky aj rodinného domčeka. Skladník mal možno len strach a možno aj česť, chvíľu váhal a — nepristal. Vynachádzavý Riaditeľ sa vynašiel: naznačil, že to bol len vtíp, že len skúšal Skladníkov charakter, jeho vernosť zriadeniu a vôbec česť. Však v poslednom dejstve zaútočil, pravda, veľmi decentne, zozadu na Skladníka, poukazujúc na rad jeho chýb a nedostatkov nielen v Sklade, ale aj v Dotazníku kádrovom. A závodný výbor najmä jeho dvaja členovia, prepustili Skladníka do väzenia

Riaditeľ tyran, a oni dvaja — Účtovníčka a Skladník mali česť. On na-

padol ich charakter, oni odrazili jeho útok, uchovali si česť a čisté svedomie. No stratili slobodu.

Darilo sa mu tak preto, lebo boli v Závodnom výbore dvaja Priatelia, ktorí sa mu na každom kroku líškali, ospevovali ho, zakrývali jeho chyby, chránili zvonka a zvnútra, len aby si upevnili svoje postavenia a zabezpečili neustály rast finančných príjmov. Vediaci kde je pravda — zrádzali svoje presvedčenie, šliapali v sebe človeka, hanobili česť. Vrhli putá na svoje okolie.

Ale nedarilo sa jemu a im večne, lebo sa nakoniec našiel od prírody statočný Mladík. Pohoršený skrivodlivosťou a rozličnými sebeckými a naozaj poučeným prezieravým učením Komunistickej strany rozhodol sa nebáť. Vystúpil proti Riaditeľovi, odhalil pravdu, riskujúc aj svoj život. No všetci mu chytli stranu, najmä jeho Strana Komunická. Tak oslobodil svoje okolie, uchránil ľudom česť, pomohol spoločnosti.

Váženy divák, ak uvidíš naše predstavenie, hádam sa ti zardá, že Ria-

ditef je v niečom príbuzný tyranovi Carlosovi, že česť Učtovníčky sa poníša na česť a lásku Done Sol, že podlizavosť dvoch Priateľov je podobná životnej taktike sebeckých grandov, Ricarda, Sancha, Mathiasa, že statočnosť a hrdinstvo Hernaniho možno porovnať so smelým útokom nášho Mladíka. Ak uznáš tieto súvislosti španielskeho roku 1519 s istými prúdmi našej súčasnosti, ak ich pochopíš z našej inscenácie, budeme spokojní so zaradením prekrásneho skvostu francúzskej romantickej drámy. Veď mocný je on nielen tým, že zohral historickú úlohu v boji o slobodnejšie umenie, ale vôbec o slobodnejší, krásnejší život. A ak sa bijeme o komunizmus, nie je to práve ten istý boj? Čistý, šľachetný, krásny život, ideál žitia tu na zemi?

Zahmlievali by sme si oči ružovými okuliarmi, ak by sme nevideli isté sebecktvá aj v našom súčasnom živote, sebecktvá podobné tyranii Carlosa, jeho rozpínavosť spoločenskú i súkromnú, pokrivené charaktery podobné päťolízračským Carlosovým grandom. Škodili by sme si, ak by sme neničili tieto zločinné sebecktvá, bezohľadnosti človeka voči človeku. Voláme spolu s Hugom, s jeho Hernanim, Doňou Sol, i s Gomezom za veľkosť človeka, za žulovosť jeho charakteru, za človeka šľachetných citov, za viacej cti do konania ľudí. Do boja proti najjednoduchšiemu nedodrżaniu slova i do boja proti príkladom najväčšej tyranie. Zaprieť svoje osobné chůtky, svoj sebecký cit v mene boja za spoločné blaho, v mene cti — to je krásny znak človeka, je zaiste základný pilier na moste do bielej budúcnosti, do krásneho života, o ktorý sa už dávno usiluje všetko dobré ľudstvo skrz svoje vynikajúce osobnosti skrz hrdinstvá drobných ľudí, skrz zdravé svoje pokrokové generácie.

Režisér.

Medzi romantikmi

Jedného dňa priviedol Gautier do Funambules Viktora Huga. Hoci bol silný mráz, počkal s ostatnými priateľmi po predstavení pred divadlom. „Som veľmi rád“, vravel, podávajúc Gašparovi ruku, „že vás môžem znovu po takom dlhom čase pozdraviť. Všetci moji priatelia vás majú veľmi radi. Dali ste pantomime život. Je to veľká zásluha.“

Hugo sa správal oveľa rozvážnejšie ako jeho priatelia, v jeho pohyboch i v slovách bol veľký kľud.

V ten večer sa Gašpar nezdržal dlho s umelcami, ale musel im sľúbiť, že príde, keď bude Viktor čítať svoju novú hru „Hernani“. Sľúbil. O niekoľko dní sa stretol asi s tridsiatimi mladými ľuďmi v byte u Huga v ulici Gujon. Niektoré mená už poznal, iné počul prvý raz: Balzac, Merimée, Sainte-Beuve, Alfréd de Vigny.

Plavovlasá pani Hugová srdečne privítala Gašpara.

Hugo začal čítať. Nemal však príjemný hlas, najmä, keď striedal osoby, striedal tiež dva tóny, hlboký a vysoký. Gašpar chápal, že sú to pekné verše, vyjadrujúce rytierske city. Všetci poslucháči boli nadšení. „Nový Corneille!“ volali, keď čítal Hugo obraz, v ktorom Carlos čaká pri hrobe Karola Veľkého.

Keď Viktor dočítal, vysvetlil pán Sainte-Beuve, že Hernani bude mať ešte v zime premiéru a pretože to bude prvá veľká romantická dráma, treba počítať s odporom spiatočníkov.

„Riaditeľstvo divadla nám núka klakérov, ale som proti tomu. Víťazstvo alebo prehra tohto diela je záležitosťou nás všetkých. Buď prelomíme hranbu klasicizmu, alebo pochováme romantizmus na dlhší čas. Preto nechceme klakérov, ale budeme tam my, priatelia, a bude tam mládež, ktorá ide s nami. Súhlasíte?“

„Áno!“ odpovedali všetci.

A tak jedného februárového dňa vystupoval Debureau nie na javisku vo Funambules, ale vo Veľkom divadle, nie ako herec, ale ako divák, so súborom figurantov, vhodne poučených a zapálených.

Najprv šli k Hugovi, kde pani rozdávala priateľom, mládeži zo škôl a ateliérov i mladým hercom vstupenky a ako poznávacie znamienko červené štvorce so španielskym slovom „hierro“ — „železo“.

Keď prichádzal Gašpar so svojou družinou, stretol sa s Balzacom.

„Bravo, Debureau!“ zvolal spisovateľ a potriasol mohutnou hrívou vlasov. „Hierro!“

„Hierro!“ odpovedal Gašpar.

Premiéra mala začať o siedmej. Ale Hugovi mladí priatelia vtrhli do divadla už o tretej. Zabávali sa tak, že volali z parteru na galérie a opačne: „Sme lupiči myšlienky! Piráti umenia! Divadelní divosi!“

Debureau neľutoval, že sa dal zvábiť do boja. Konečne videl i vo Veľkom divadle ľudí, ktorí boli naozaj ochotní byť sa za svoje presvedčenie. Spomínal si na Parížanov, keď pred pätnástimi rokmi vtrhli do mesta ne-

priateľské vojská. Možno dorástlo už nové pokolenie, ktoré má zasa v žilách krv, vie sa nadchnúť a zdvihnúť päst.

Sedel i so svojou skupinou vzadu v parteri. „Preč s parukami!“ volali jeho ľudia spolu s ostatnými.

Keď vyhladli, dali sa do večere a úmyselne ju prefahovali, aby ušiel čas. Čítali noviny a pomaly prezúvali údeniny a syr s chlebom. Z vreciek povyfahovali fľaše. Parter pripíjal balkónu a galéria parteru. Dodávali si odvalu ako pred bitkou.

Ale pilo sa mnoho a štyri hodiny je predsa len dlhý čas. Pretože uvádzачky doteraz neprišli a všade bolo zamknuté, z orchestra sa stalo útočiste, ktorý sa za celé odpoľudnie premenil na malý rybníček.

O šiestej prišiel Sainte-Beuve a za ním Vigny, ktorého dal Deburau privítať tromi salvami potlesku.

Vofné miesta sa zapľhali. Nebolo možné všetkých ziskaf za Hugových stúpcov a bolo zrejmé, že na balkóne budú mať prevahu odporcovia. Rady sa pomaly plnili trojrohovými goliérkmi, v ktorých sedeli hlavy nemenej bojovných obhajcov klasického umenia.

„Na gilotinu s plešatými!“ skandoval nemilosrdne parter.

Ovzdušie sa napľhlo napätím.

Zmiernili ho krásne ženy, ktoré sa pomaly objavovali v lóžach. Mládež vedela koho privítať. Náruživó tleskala, keď vstúpila zlatovlasá Delfina Gayová, poetka a žurnalistka, láska Alfreda de Vigny. Tleskalo sa pani Hugovej, ktorá priateľsky ďakovala.

Začiatok priniesol utíšenie. Tri údery na dretvo.

Sotva sa však zdvihla opona a objavila sa spálna doni Sol, ozvalo sa medzi klasikmi mrmfanie:

„Fuj! Taký začiatok“ V spálni?“

„Paruky, ticho!“ odpovedali romantikovia.

A v takom divokom prostredí sa hrálo. Deburau sa cítil skoro ako vo Funambules. Buď pozdravený romantizmus, ak prinášaš do divadiel miesto zimného spánku život, život miesto vznešenej smrti za živa!

„Ale, to je z Britannika!“ zvolal občas odvážne niektorý z obhajcov starého umenia. „To je z Barbiera sevillaského!“

Potlesk romantikov ich umlčal.

Po prvom i po druhom dejstve bola nálada ešte neurčitá, v trefom bola prevaha na strane romantikov jasná.

Keď Ruy Gomez s Hernaním šli spoločne zachrániť doňu Sol, tleskali ženy bez rozdielu, ženy v parteri i v lóžach.

„Nech žijú ženy!“ s vďačnosťou to prijala mládež.

Herci spočiatku trpeli neistotou. Ohrozoval ich krik z hľadiska. Viktor bol chvilu v hľadisku, chvilu za kulisami, aby ich povzbudil. Cím víťaznejšia bola mládež v hľadisku, tým lepšie sa hrálo na javisku a keď nakoniec prekričani a unavení zástancovia klasického umenia odišli z bojiska alebo sa uspokojili s trpným mlčaním, bolo badať i na scéne uvoľnenie. A keď milenci spolu umierali, hľadisko szilo i tleskalo. Boj sa skončil víťazne.

Nakladateľ Mame zháňal v zákulisí úspešného autora, aby mu ponúkol za rukopis tisícé.

Romanč zmus vyhral svoju prvú bitku a nastupoval rozváňanou bránou klasického divadla do sveta.

Uryvok z románu F. Kožíka: „Největší z Pierotu“ Preložil J. L.

Profesionálni divadelníci na pomoc súborom Ľudovej umeleckej tvorivosti

Túžba nášho pracujúceho človeka, zmocniť sa bohatstva duchovnej kultúry, rozšíriť svoj obzor a vypestovať estetický vkus, prejavila sa markantne v mohutnom rozkvetení ľudovej umeleckej tvorivosti v našom kraji. Veď v našom kraji, hoci by sa to zdalo neveriteľné, máme zaregistrovaných do 500 divadelných súborov.

Tieto súbory sa sústreďujú v podstate v osvetových besedách a v závodných kluboch. Tieto ohniská kultúry sú a majú byť miestami hodnotného a pútavého zotavenia všetkých pracujúcich.

V rozmanitej kultúrno-výchovnej činnosti, ktoré osvetové zariadenia a závodné kluby vyvíjajú, zaujíma činnosť súborov ľudovej tvorivosti, ktorých počet neustále rastie, jedno z najprednejších miest.

Tažko sa dá zhodnotiť význam divadelného ochotníckeho hnutia, nesúc umenie do všetkých našich mestečiek a dedín.

Naše súbory neraz sa umiestili a reprezentovali Nitriansky kraj na celoštátnych prehliadkach ako je napríklad „Jiráskov Hronov“. Súbory ľudovej tvorivosti sú silnou rezervou profesionálneho umenia.

Veď nemusíme ísť ďaleko a pripomeňme si niekoľko mien z členov KDN, ktorí prišli z ochotníckych krúžkov a dnes dosahujú veľmi pekné výsledky i v profesionálnom divadle. Či je to už Rúfusová, Zemlová, Kováčiková, Paveleková, Kožuch, Dóci a ďalší.

Vedenie a členovia divadla sú si vedomí toho, že ochotnícke divadlo dneška musí byť stálym agitátorom a propagandistom výstavby socializmu, že je potrebné skončovať s tzv. nepolitícnosťou ochotníckych súborov, že je potrebné zbaviť ochotníkov nezdravého patriotizmu a rôznych iných tradičných nešvárov a že je hlavne potrebné naučiť ochotníkov pracovať a tvoriť novým spôsobom.

Krajové divadlo v Nitre za spolupráce s Krajskou poradňou ľudovej umeleckej tvorivosti v Nitre poskytuje účinnú pomoc súborom LUT v našom kraji. Členovia navštevujú súbory, radia im pri správnom výbere hry a pri inscenovaní vôbec. Nemožno nespomenúť aspoň niekoľko z nich, ktorí sústavne navštevujú súbory LUT. Je to v prvom rade najagilnejší z nich umelecký vedúci divadla s. Pavol Haspra. No i ostatní, či je to sám riaditeľ divadla Ondrej Rajniak, režisér Oto Krivánek, dramaturg Ján Laca a z členov súboru Juraj Mlynár a ďalší, vždy ochotne a s láskou k LUT pomáhajú našim ochotníkom.

Táto účinná pomoc KDN sa odzrkadľuje i pri rôznych divadelných školeniach, ktoré usporiada za spolupráce KPLUT Krajský národný výbor, odbor kultúry v Nitre a v okresoch osvetové zariadenia, kde členovia KDN prednášajú a i tým pomáhajú zvyšovať umeleckú úroveň členov súborov

LUT. Na druhej strane vidíme konkrétnu pomoc ochotníkov pre KDN, kde vidíme na scéne KD vystupovať členov nitrianskych ochotníckych krúžkov.

I v hre „Hernani“ vidíme znovu niekoľko hosťujúcich ochotníkov a tak i má byť. Prehĺbovanie stykov profesionálneho divadla s dramatickými krúžkami ZK, OB atď., odstraňuje priepastné rozdiely medzi ochotníkmi a profesionálmi. Bok po boku s rovnakým zápalom a s rovnakou zodpovednosťou nesú divadelníci pochodeň mieru v oblasti kultúry a podporujú tak socialistické budovanie našej ľudovodemokratickej republiky.

Naši profesionálni divadelníci pomáhajú rozvoju umeleckej ochotníckej činnosti, objavujú a vychovávajú talenty, zvyšujú kultúrnu úroveň nášho ľudu začo im patrí srdečná vďaka.

Tibor Gerley, div. referent KPLUT Nitra.

Album našich pracovníkov

Navštívil som dnes režiséra nášho divadla P. Haspru v jeho malej izbičke, obloženej zo všetkých strán knihami, aby nám niečo porozprával o sebe. Zatvoril rádio, ktoré mu stále hrá pri práci a začal:

„Verte, — neverte, narodil som sa naozaj na roli. Vo vinici, keď kopali pod hrozno. V Topoľčiankach, v najchutnejšej dedinke na celom Slovensku, do ktorej chodievali na každé leto aj sám pán prezident.

To prvé, — že ma priniesli domov v bielej plachietke — nijako nezmenilo moju životnú cestu. To druhé skôr: Pánom prezidentom prichodiacim slávnostne na letný pobyt som musel recitovať básničky pod slavo-bránou, na privítanie, spolu s pánom richtárom. Tak som sa skrz tie básničky učil verejne vystupovať a vôbec herectvu. A ďalej; s pánom prezidentom prichádzalo do našej dedinky veľa, veľa úradníkov z Ciech, ktorí nemohli bez divadla žiť a veľmi ho v našej dedine rozšírili. Najprv som im závidel, hneval sa na nich, no potom, a to som mal ešte stále krátke nohavice, prišiel som sa k nim. Najprv som hral za Živenu. Usporiadali kuchársky kurz, a na jeho slávnostné zakončenie zahrali jednoaktovku „Kto umyje randicu?“. Za toto prvé vystúpenie som dostal doteraz naj-múdrejší honorár — čokoládovú tortu. Hral som cigánča.

To bol naozaj veľmi pekný začiatok. Potom som hrával, deti s dospelými. Bolo to na úkor môjho zdravia vyseďovať dlho do noci a počúvať reči okolo postáv ako aj vôbec reči, niektoré aj pre mládež neprípustné. A odvtedy som taký fyzicky menej zdatný.

Ale bol som istý čas aj fyzicky zdatnejší. Vtedy som začal milovať kráľovnú športu — ľahkú atletiku. Behával som dlho za bratislavský dorast dlhé trate. A tak zápasili vo mne dve veľikánske lásky: divadlo a šport. Výsledok sa prejavil najmä zo vzťahu školy a tak moje vysvedčenie vše zaslžilo, spolu s mojou dobrou mamou. No, takto som si pomyslel, a nevyrástol som z toho, že človek môže byť verný aj trom láskam. A stať sa verný!

A vaše režisérske prvé krôčky?

Začínal som menej veľkoryse, skôr skromne a súkromne. Doma, s bábkami z tvrdého papiera na drevených doštičkách. No už v týchto prvých režisérskejších krôčkoch som sa upriamil na svetelné a zvukové efekty a žiňal som úspechy! Verte!

Na cestu verejného uplatňovania formalizmu som vykročil ešte v krátkych nohaviciach režiami bábkových predstavení. Hrávali sme na železničnej stanici v Topoľčiankach ešte za čias pána prednostu Kováčika. Od odchodu obedňajšieho vlaku až do neskorého večera sme zabrali čakáreň druhej aj tretej triedy. A boli by ste sa prekvapili, ako to vôbec cestujúcim nevadilo. Práve naopak. (Hľa prototyp kultúrnych stredísk na našich železničiach! Uvedomil som si to vlastne až dnes.)

Pokračoval som réžiami na skutočnom veľkom topoľčianskom javisku ako druhý režisér divadelného krúžku pri Sdružení katolíckej mládeže. Navčičili sme „Hrob lásky“ od Urbánka a rozprávku o Dhom, Širokom a Bystrozrakom“. Pravda, podstata režijnej práce spočívala v maľovaní kulís, v oprave elektrického vedenia, v zháňaní rekvizít a najmä už aj v odpre-vádzaní pekných dievčat zo skúšok. K väčšiemu sebestvu a k rozhodnejšiemu presadzovaniu svojich režisérskejších zámerov odvážil som sa až v práci s veľkými, s dospelými topoľčianskymi ohotníkmi. Pri „Koziom mlieku“ som vystupoval ak sebedovome, že ma istý herec hrajúci Omastu

schvatol pod krk, a vyviekol ma von na divadelný dvor. To som bol vtedy už skoro maturant. Za rok učiteľovania doma na našej dedine — ako Romeo do Júlie — zamiloval som sa do divadla. To bol vôbec veľmi rozumný krok z môjho života. Zarábal som síce len 2500 Kčs mesačne, na staré peniažky, no tie zážitky zo skúšok, z premiér, zo zájazdov, najmä z hier Kozie mlieko, Gelo Sebechlebský, Dva dni v Chujave, Budú z nich Judia, Mariša, — to boli chvíle drahšie nad zlato! A také sú aj ich spomienky. Však, Laco Bielik, s. Hölzová, s. Hrivňák, rodina Zikavských, Anka Beňušková, Sevcová, Imro Strelka, Rudo Kazík, Karol Raffaj, Janko Orolin...? Nemáte slzy v očiach, vše, keď listujete v našej topoľčianskej kronike, dodnes nespísanej? Priznajte sa! Ja áno moji drahí! Tu, verte, — neverte, končí prvá a vzácna kapitola môjho života. A nechajte ma, aby som tu ďalšiu na dnes zamlčal. Nie pre slzy, ani preto, že má iný žáner, ale... O čom by som vám rozprával v ďalšom programovom buletíne ak ma opäť súdruh dramaturg svojim neodolateľným úsmevom o podobecnej spovedi presvedčí?

Ako vidíte, milí návštevníci, s. Haspra má za sebou naozaj bohatú ichtnícku prácu. Veď sa pamätám, ako aj z Bratislavy sobotu, čo sobotu cestoval domov, aby mohol svojim priateľom pri navšívovaní hier. No pritom nezanedbával ani svoje školšské povinnosti. Bol žiakom laureáta štátnej ceny s. Budského, na ktorého stále spomína a ktorého húževnatá práca je vzorom pre s. Haspru. Nitrianskemu obecnstvu sa predstavil réžiou Moliérovej hry „Juro Dandin“, ktorou končil i štúdiá na VŠMU. Odvtedy máme možnosť pozorovať jeho umelecký rast z hry do hry. Matuštkovou hrou „Kristína“ v jeho réžii získalo naše divadlo diplom víťaza DŽ 1955. Potom našťudoval Fredrove „Panenské sľuby“ a v tejto sezóne Kornejčukovho „Platona Krečeta“ a pôsobivú Zeyerovu rozprávku „Radúz a Mahuliena“. Dnes vidíte v jeho réžii ťažkú Hugovu drámu „Hernani“.

Súdruh Haspra sa umelecky formuje z hry do hry. Najvlastnejšie znaky jeho práce sú dôsledná logika, presné vypracovanie postáv a citlivá práca prelinania nálad. rokov sa vypracuje na dobrého režiséra. Do ďalšej práce mu prajeme veľa zdravia a mnoho umeleckých úspechov.

Nitra, máj 1956.

Program Krajového divadla v Nitre (č. 5. — 1956), k dráme V. Huga: Hernani. Zodpovedný redaktor: Ondrej Rajniak, umelecký riaditeľ KDN. Zostavil Ján Laca, dramaturg KDN. Obálku navrhol: B. Slavík. Fotografie: Š. Jansčák. Štočky vyhotovila Technografia, n. p., Bratislava, ul. Národného povstania 4/a. Vytlačili Nitrianske tlačiarne, n. p., Nitra. Povolené prísposom PK č. HS. IV/II — 10778/55. U-10188

Cena Kčs 1.—.

Vysvetlivky k fotografiám:

Všetky fotografie z hry G. Zápolskej: „Morálka pani Dulskej”

2. strana obálky: Jiřina Housková ako Juljasiewičová

6. strana: Magda Paveleková ako pani Dulská

8. strana: Soňa Polóniová ako Hessia a Eliška Kováčiková ako Mela

9. strana: Dušan Králik ako Zbyško a Eva Latkóczyová ako Hanka

13. strana: Jiřina Housková a Dušan Králik

